

Januari 2017, Bergambacht

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2015 van de Clëntenraad Sociale Zaken Krimpenerwaard (verder te noemen Clëntenraad). In dit jaarverslag wordt verslag gedaan van het functioneren van de Clëntenraad in 2015.

Het jaar 2015 stond in het teken van bouwen aan de Clëntenraad. De Clëntenraad is ontstaan in het najaar van 2014 in de voormalige vijf gemeenten Bergambacht, Nederlek, Ouderkerk, Schoonhoven en Vlist. Als beginnende Clëntenraad in een heringedeelde gemeente per 1 januari 2015 die ook nog te maken kreeg met drie decentralisaties moest nog veel verkend en geleerd worden. Naast kennismaken met en afstemmen op elkaar en de gemeente heeft de Clëntenraad een viertal voorvisies aan het college meegegeven.

De voorvisies zijn gegrond op de ervaringen van de leden en mensen uit hun omgeving. De leden zetten zich graag in voor de uitkeringsgerechtigden in de Krimpenerwaard. Hun doel is de uitkeringsgerechtigden een stem te geven en hen te versterken.

Het logo is ontworpen door mevrouw Montiel, lid van de Clëntenraad, en symboliseert het in een slaan van de handen van de leden en de samenwerking die daaruit voortvloeit.

Kortom de Clëntenraad heeft in 2015 aan zichzelf gewerkt, maar is ook actief betrokken geweest bij beleidsontwikkelingen met als uitgangspunt de belangen van mensen met een uitkering of voorziening.

1. Leden

Conform artikel 2 lid 3 van de verordening heeft de Clëntenraad voldaan aan het minimum aantal leden van vier en het maximum aantal leden van zeven voor het jaar 2015. De Clëntenraad, hoewel tot op heden nog niet officieel benoemd, was aan het einde van 2015 samengesteld uit de volgende leden:

- Mevrouw Van Alebeek
- De heer Casteleins
- De heer Hoekwater
- Mevrouw Kraaijenbos
- Mevrouw Montiel
- Mevrouw Nobel

Twee leden zijn afkomstig uit Krimpen aan de Lek, drie leden uit Schoonhoven en één lid uit Lekkerkerk. Vijf leden ontvangen een wwb-uitkering en één lid een loaw-uitkering. De samenstelling van de Clëntenraad is niet helemaal een afspiegeling van de bij de uitvoering van de Participatiewet betrokken personen. Bij het werven van leden wordt hier rekening mee gehouden. Zo is er om andere doelgroepen te bereiken door de Clëntenraad een flyer bij Promen opgehangen.

Het blijkt een uitdaging te zijn om nieuwe leden te vinden. Individuele leden van de Clëntenraad ervaren bij het 'netwerken' onder uitkeringsgerechtigden moeilijkheden om mensen bereid te vinden om deel te nemen aan de Clëntenraad vanwege het mogelijk specifieke profiel. Zo dienen leden in staat te zijn relatief moeilijke teksten te kunnen lezen. Verder zoekt de Clëntenraad mensen die een noemenswaardige aanvulling kunnen zijn door een ander perspectief te bieden, bijvoorbeeld mensen met een uitkering in het kader van de wajong. Daarnaast heerst onder enkele uitkeringsgerechtigden angst voor instanties zoals bijvoorbeeld de afdeling Sociale Zaken.

Conform de verordening artikel 2 lid 6 heeft een onafhankelijk voorzitter de Clëntenraad in 2015 voorgezeten, namelijk mevrouw Graauwmans. Zij was samen met de heer Hoekwater vertegenwoordiger namens de Clëntenraad in de Adviesraad Sociaal Domein Krimpenerwaard.

2. Doelstelling en opdracht

De doelstelling van de Clëntenraad is om cliëntenparticipatie, zoals bedoeld in artikel 47 van de Participatiewet, zo goed mogelijk in te vullen. De Clëntenraad heeft als participatieorgaan van het college en de gemeenteraad tot taak de gemeente gevraagd en ongevraagd van aanbevelingen te voorzien over voorgenomen en nog te ontwikkelen beleid conform de vastgestelde verordening van de gemeente Krimpenerwaard.

Van 1 januari 2015 tot en met 31 juni 2015 heeft de Clëntenraad gefunctioneerd op basis van vijf verordeningen namelijk de cliëntenparticipatie verordeningen van de voormalige gemeenten Bergambacht, Nederlek, Schoonhoven, Ouderkerk en Vlist. Op 7 juli is met terugwerkende kracht naar 1 juli 2015 door de gemeenteraad Krimpenerwaard de nieuwe Verordening

Clëntenraad Participatiewet 2015 vastgesteld. Met het vaststellen van deze Verordening is de cliëntenparticipatie georganiseerd zoals bedoeld in artikel 47 van de Participatiewet.

Conform artikel 5 lid 1 van de verordening van de Clëntenraad voorziet zij het college gevraagd en ongevraagd van aanbevelingen (voorvisie) over het door het college of de gemeenteraad voorgenomen te ontwikkelen beleid. De Clëntenraad brengt geen advies uit aan het college over beleidsvoorstellen of het gevoerde beleid. Dit adviesrecht is belegd bij de Adviesraad Sociaal Domein. De Clëntenraad heeft twee leden aangewezen uit haar midden die deelnemen aan de vergaderingen geïnitieerd door de Adviesraad Sociaal Domein.

Mevrouw Graauwmans en de heer Hoekwater vertegenwoordigen de Clëntenraad in de Adviesraad wanneer zaken wat betreft Sociale Zaken geagendeerd staan. Zij hebben de standpunten van de Clëntenraad uitgebracht en hebben zorg gedragen voor de informatieoverdracht tussen de raden. Hier wordt eveneens getoetst of de ideeën en aanbevelingen van de Clëntenraad voldoende zijn afgewogen. Daarmee is de cirkel van cliëntenparticipatie rond.

De samenwerking met de Adviesraad is als positief en constructief ervaren door de leden. Opmerkingen werden door de Adviesraad serieus genomen en hebben altijd meegewogen voor hun advies. Aangezien de Clëntenraad niet zelf direct kan adviseren aan het college voelde zij zich beperkt in haar functioneren, namelijk het behartigen van de belangen van alle mensen in de Krimpenerwaard die gebruik maken van de voorzieningen van de afdeling Sociale Zaken door het doen van aanbevelingen en suggesties.

3. Vergaderingen

De Clëntenraad is elf keer in 2015 bij elkaar geweest voor regulier overleg. Hierbij is aan het minimaal aantal vergaderingen van zes voldaan. Elke derde donderdagochtend van de maand werd vergaderd in het gemeentehuis te Lekkerkerk of Bergambacht.

Punten op de agenda waren:

- Verordening en Regeling Reïntegratie 2015
- Verordening Clëntenraad Participatiewet 2015
- Minimabeleid
- Schulddienstverlening
- Kennismaking met de wethouder, afdelingshoofd Sociale Zaken en afdelingshoofd Sociaal Domein

- Kennisvergroting aan de hand van 'Clëntenraden denken en doen mee'
- Status Clëntenraad
- Training/cursus Clëntenraad
- Communicatie Clëntenraad
- Netwerkverbreding en kennisbevordering (o.a. Clëntenraden)
- Beleidsagenda Sociale Zaken 2015
- Voorbereiding evaluatie 2015
- Discrepantie tussen beleid en uitvoering beleid

Portefeuillehouder van Sociale Zaken de heer Vente is bij twee vergaderingen aanwezig geweest om kennis te maken en te evalueren. De Clëntenraad hecht hier grote waarde aan. Het gaf een mogelijkheid om directe inspraak te hebben op sociaal belangrijke zaken zoals het minimabeleid, de mogelijke afbraak waarvan een grote angst is voor de Clëntenraad. Graag spreekt de Clëntenraad dan ook nog zijn dank uit voor de komst van de heer Vente.

Afdelingshoofd de heer Bal is bij twee vergaderingen geweest. De Clëntenraad wil hem graag hiervoor bedanken; een dergelijke kennismaking en wederzijdse verkenning is altijd welkom. De bijeenkomsten boden in ieder geval de mogelijkheid om opgevangen signalen over te brengen.

De contactambtenaar is in de meeste gevallen aanwezig geweest bij de vergadering om onderwerpen toe te lichten en vragen te beantwoorden. Op 1 november 2015 is gewisseld van contactambtenaar. Mevrouw Lambregtse is in de plaats gekomen van de heer Lucassen. Bij dezen bedanken wij de heer Lucassen voor de goede samenwerking en hopen op een goede samenwerking met mevrouw Lambregtse.

De Clëntenraad is gefaciliteerd door de gemeente met secretariële ondersteuning, vergaderruimte en kantoormiddelen, waarvoor onze dank. Wel bestaat er twijfel of de secretaris voldoende tijd heeft om alle noodzakelijke werkzaamheden te kunnen verrichten. Het lijkt raadzaam dat hierover verder overleg plaatsheeft met de ambtelijk secretaris.

De vergaderingen stonden veelal in het teken van signalen die de leden in de praktijk hebben opgevangen uit persoonlijke ervaringen of uit hun netwerk. Deze signalen zijn tijdens de vergaderingen meegegeven aan contactambtenaren en verwerkt in voorvisies.

De Clëntenraad constateert aan de hand van signalen uit de samenleving en de woorden gesproken door de gemeenteambtenaren een discrepantie. Er wordt aangegeven dat de gemeente de wet wil uitvoeren met een sociaal hart. Desondanks bemerkt de Clëntenraad dit niet altijd. Een slag moet nog geslagen

worden om de woorden om te zetten in daden naar inziens van de Cliëntenraad. De Cliëntenraad heeft begrip voor het feit dat het tijd vergt in de heringedeelde gemeente en de nieuwe participatiewet. Wel is de uitgesproken wens om aandacht te vragen voor mensen met een voorziening of uitkering die afhankelijk zijn van de gemeente. Dit zijn zaken die mensen persoonlijk raken.

Twee punten kwamen met name terug tijdens de vergaderingen in de discussies. Allereerst de communicatie tussen cliënten en de afdeling Sociale Zaken. Informatievoorziening wordt bijvoorbeeld als onvolledig ervaren, het gevoel leeft dat aangeleverde informatie niet altijd goed opgenomen wordt en ook over de bejegening van cliënten bestaan twijfels, zowel in verbaal als schriftelijk (afhandelingstermijn) contact. Het tweede punt wat regelmatig terugkwam was de angst van cliënten voor de toekomst, een toekomst waarin veel regelingen verdwijnen of dreigen te verdwijnen en de invloed die dit kan hebben op het besteedbaar inkomen. Hierover heeft de Cliëntenraad diverse signalen gegeven naar tot op heden wordt geen verbetering bemerkt.

Samen met leden van de Adviesraad heeft de Cliëntenraad een bezoek gebracht aan Promen. Dit was zowel verhelderend als interessant.

Tijdens de bijeenkomsten is ook aan het kennisniveau van de Cliëntenraad gewerkt. Zo heeft mevrouw Kraaijenbos verteld over haar bezoek aan een congres over mensen met psychische aandoeningen in februari 2015 en hebben mevrouw Kraaijenbos en mevrouw Nobel in april het LCR congres bezocht en hier verslag van gedaan. Voorts stond een training deskundigheidsbevordering gepland voor november maar deze is uitgesteld tot 2016.

4. Voorvisies

Aan de Cliëntenraad is voor een viertal onderwerpen een voorvisie gevraagd door het college. De gevolgde route is bij deze trajecten verschillend verlopen. De intentie is om de route te laten verlopen zoals afgesproken met de gemeente, de Adviesraad en de Cliëntenraad. Het betreffen de volgende onderwerpen:

1. Verordening en Regeling Reïntegratie 2015

Door de beleidsmedewerker van Sociale Zaken is op 19 februari 2015 een voorvisie gevraagd. Tijdens de vergadering op 19 februari 2015 is het stuk toegelicht door de beleidsmedewerker en was er gelegenheid om vragen te stellen. De definitieve voorvisie werd op 26 februari verstuurd en de Cliëntenraad heeft op 24 maart een reactie van het college ontvangen.

2. Verordening Clëntenraad Participatiewet 2015

Door de Clëntenraad is deze verordening op 30 april besproken en vervolgens is op 6 mei een voorvisie verzonden aan het college. Op 9 juni heeft de Clëntenraad een reactie van het college ontvangen.

3. Minimabeleid

Op 21 mei is dit onderwerp toegelicht en werden vragen beantwoord door de beleidsmedewerker. De voorvisie is op 18 juni verzonden aan het college en in november heeft de Clëntenraad via de Adviesraad op 25 november een reactie van het college ontvangen.

4. Schulddienstverlening

Op 10 december heeft de beleidsmedewerker het stuk toegelicht en is de eerste schriftelijke reactie doorgestuurd.

Beleidsnota Participatiewet

Wat betreft de beleidsnota Participatiewet is een advies aan de Adviesraad gevraagd. Vanwege de tijdsdruk is besloten niet eerst bij de Clëntenraad langs te gaan. De heer Hoekwater, vertegenwoordiger van de Clëntenraad, heeft de gelegenheid gehad om tijdens de vergadering van de Adviesraad de reactie van de Clëntenraad te verwoorden.

De aanbevelingen in de voorvisies zijn gebaseerd op de ervaring van de leden en tevens ervaring van uitkeringsgerechtigden uit hun netwerk.

De aanbevelingen als bedoeld in het eerste lid worden uiterlijk drie maanden voordat het college of de gemeenteraad voornemens is het beleid vast te stellen uitgebracht door toezending aan de betreffende beleidsafdeling. Dit jaar is niet op alle momenten voldaan aan termijnen vanwege het niet tijdig aanleveren door de gemeente.

De Clëntenraad heeft geen bevoegdheden in zaken betreffende individuele klachten, bezwaarschriften, andere zaken met betrekking tot een individuele persoon en in zaken betreffende de uitvoering van het beleid.

5. Financiële verantwoording

De financiële verzorging wordt door de afdeling Sociale Zaken geregeld. Zij zorgen voor de presentiegelden en andere kosten die door de Cliëntenraad worden gemaakt. Dit jaar zijn reiskosten vergoed in het kader van deskundigheidsbevordering en het bijwonen van bijeenkomsten van de landelijke koepel cliëntenraden.

6. Terugblik en toekomst

De Cliëntenraad is een beginnende groep mensen welke functioneert sinds het najaar van 2014. Het jaar 2015 was een jaar waarin gezocht is naar een eigen vorm en plek. Het was al met al een roerig jaar ook vanwege de herindeling en de decentralisaties. De Cliëntenraad heeft de ontvangen middelen van de gemeente om zich te ontwikkelen, in de breedste zin van het woord, als positief ervaren.

De Cliëntenraad blikt terug waarbij zij haar eigen functioneren, de uitgebrachte voorvisies en de samenwerking met de gemeente benoemt.

- De samenstelling van de Cliëntenraad is niet helemaal een afspiegeling van de bij de uitvoering van de Participatiewet betrokken personen.
- De Cliëntenraad heeft gemerkt dat zij moeilijk vindbaar is.
- De Cliëntenraad is in staat geweest een viertal voorvisies uit te brengen ondanks het niet altijd tijdig aanleveren van stukken door de gemeente. In brede zin bestonden er vooral vraagtekens rondom de planning en routing van de stukken. Ten eerste heeft de Cliëntenraad geen planning 2015 ontvangen. Ten tweede leefde het gevoel bij de leden van de Cliëntenraad dat stukken niet altijd tijdig aangeleverd werden en dat het daardoor niet eenvoudig was om binnen de gestelde tijd tot een gedegen voorvisie te komen en dus daadwerkelijk invloed te hebben op de uiteindelijke definitieve versie.
- Voor de leden is het moeilijk de lange en vele teksten adequaat te lezen en beoordelen, en tijdig een reactie te geven op de verschillende teksten.
- De toenmalige voorzitter gaf aan dat 2015 voor een hoop regelingen het laatste jaar was en uitte hierover zorgen voor 2016.

Voor de toekomst heeft de Clëntenraad de volgende aandachtspunten:

- Achterbanraadpleging organiseren.
- Verdere structurering van zowel interne processen als externe met de gemeente waarbij een nauwere samenwerking op een respectvolle manier met de gemeente gewenst is.
- Niveau van de Clëntenraad verhogen door trainingen en cursussen.
- Verhogen van diversiteit binnen de Clëntenraad.
- Verbeteren van de communicatie middels onder andere de pagina op de gemeentelijke pagina.
- Voortzetting van vertegenwoordiging van Clëntenraad binnen de Adviesraad, mede vanwege het belang van inspraak van cliënten binnen de Participatiewet en de uitvoering daarvan.
- Aandacht vragen voor de bezuinigingen in het kader van het minimabeleid.
- Evalueren samen met Sociale Zaken of de gekozen opzet van cliëntenparticipatie voldoet.
- Leden van de Clëntenraad officieel benoemen.

De Clëntenraad zal ook in de toekomst op blijven komen voor de belangen van mensen met een uitkering of voorziening.